

Nr 299

Av fröken **Nordström m. fl.**, om *hälsundersökning av unga kvinnor*.

(Lika lydande med motion nr 267 i Andra kammaren)

Ett stort antal kvinnor genomgår efter avslutad skolgång och i samband med att de går ut i arbetslivet någon form av hälsundersökning. Så är exempelvis fallet med alla dem som erhåller anställning i statliga verk och företag samt i primärkommunal och landstingstjänst. Några privatföretag kräver läkarundersökning före anställandet av ny personal, och en del större företag börjar genomföra en regelbunden hälsundersökning. Före antagandet till en rad kurser eller omedelbart efter det kurserna börjat får eleverna genomgå läkarundersökning. Så är exempelvis fallet vid lanthushållsskolor, hemvårdarinneskolor och sjuksköterskeskolor för att endast nämna några grupper.

Stora kategorier unga kvinnor står emellertid utanför varje form av hälsokontroll. Både för dem själva och för den kommande generationen skulle det vara av värde om de vid en bestämd ålder i eller strax före giftasåldern liksom de unga männen i motsvarande åldersgrupp fick genomgå en grundlig hälsundersökning. Den borde vara av frivillig natur.

De vuxna männen får i samband med mönstring inför värnplikten förmånen att genomgå en läkarundersökning, som med åren blivit allt grundligare och som även kommit att omfatta mentalhygienisk kontroll. Medicinalstyrelsen har i yttrande till allmänna beredningsutskottet, då denna fråga 1960 blev föremål för utskottets behandling, påpekat att den undersökning som verkställes vid mönstringen "knappast är att anse som hälsokontroll", då den som förklarats oduglig till krigstjänst inte blir föremål för hälsovårdande åtgärder i egentlig mening. Det torde dock ligga i den enskildes intresse att söka hjälp och vård om det vid undersökningen uppdragas sjukdomar om vilka han hittills icke varit medveten. De ynglingar som inkallas i tjänst får bl.a. genomgå skärmbildsundersökning, ympning mot polio, smittkoppor och stelkramp samt BGG-vaccination.

Bristen på gymnastiklokaler i skolorna under 40- och 50-talen torde kunna få till följd dålig kroppshållning hos många unga kvinnor, vilket i sin tur kan få framtida konsekvenser för hälsan. Bland de uppväxande kvinnliga ungdomarna är kosthållet ofta direkt felaktigt. En allmän hälsundersökning skulle kunna ge möjlighet till en kontakt med de unga kvinnorna och ävenledes kunna användas för upplysning om allmän hygien o.s.v.

Enligt vad medicinalstyrelsen uppgivit vid frågans behandling i fjol har

den utredning som pågår för översyn av hälso- och sjukvården i riket inte direkt i uppdrag att behandla frågan om hälsoundersökning av vuxna i hela dess vidd men kan väl upptaga frågan om hälsoundersökning av mindre grupper vuxna.

Da det är oklart huruvida kommittén kommer att ta upp den frågan vi här velat aktualisera anser vi det angeläget att riksdagen gör en uttrycklig anhållan härom.

Med stöd av det ovan sagda hemställes,

att riksdagen hos Kungl. Maj:t anhåller att frågan om frivillig hälsoundersökning av unga kvinnor i 20-årsåldern måste utredas genom kommittén för översyn av hälso- och sjukvården i riket.

Stockholm den 25 januari 1961

Margareta Nordström

Ruth Hamrin-Thorell

Gärda Svenson